

Vedle modifikace směrové u sloves máme v čínštině také modifikaci výsledkovou. Modifikace výsledková udává výsledek činnosti, kterou vyjadřuje dané sloveso. Modifikátory, které se kladou za sloveso, bývají slovesa i přídavná jména.

Modifikátory slovesného typu:

<i>kàn</i> 看	→	<i>kàn jiàn</i> 看见
„dívat se“		„uvidět“ (dívat se tak, až něco zpozoruji)
<i>tīng</i> 听	→	<i>tīng jiàn</i> 听见
„slyšet, poslouchat“		„uslyšet“ (poslouchat a uslyšet)
<i>xué</i> 学	→	<i>xué huì</i> 学会
„učit se“		„naučit se“ (učit se tak, až to umíme)

wǒ kànjiàn le Wáng lǎoshī

我看见了王老师。

Uviděl jsem učitele Wáng.

tā méi tīngjiàn wǒ shuō shénme

他没听见我说什么。

Neslyšel, co jsem říkal.

xuéshengmen xuéhuì le dìshí kè de kèwén

学生们学会了第十课的课文。

Žáci se naučili text desáté lekce.

Modifikátory mohou být různého typu. Význam obecnější má např. sloveso *wán* 完, které má význam „skončit“. Vztahuje se k ukončenosti děje, vyjadřuje tak také slovesný vid (finitní).

<i>shuō</i> 说	→	<i>shuō wán</i> 说完
„mluvit, hovořit“		„domluvit“ (hovořit a skončit)
<i>zuò</i> 做	→	<i>zuò wán</i> 做完
„dělat“		„dodělat, dokončit“
<i>xiě</i> 写	→	<i>xiě wán</i> 写完
„psát“		„dopsat“
<i>kàn dǒng</i>	看懂	rozumět (viděnému)
<i>tīng dǒng</i>	听懂	rozumět (slyšenému)

nǐ kǎo wán shì wǒmen yìqǐ qù gōngyuán 你考完试，我们一起去公园。

Až dokončíš zkoušku, pojďme do parku.

wǒ xiě wán le míngtiān de zuòyè 我写完了明天的作业。

Dopsal jsem úkol na zítra.

nǐ chī wán le ma 你吃完了吗？ Dojedl jsi?

wǒ hē wán dì sān bēi pījiǔ 我喝完第三杯啤酒。

Dopiju třetí skleničku piva.

píngguǒ dōu mài wán le 苹果都卖完了。

Jablka se všechna vyprodala.

wǒ tīng bu dǒng nǐ shuō shénme 我听不懂你说什么。

Nerozumím tomu, co říkáš.

zǒu cuò

走错

sejít z cesty

nǐ zhǔnbèi hǎo le ma

你准备好了吗？

Jsi připravený?

wǒ méi tīng qīngchu

我没听清楚。

Neslyšel jsem dobře.

zhèi ge zì xiě cuò le

这个字写错了。 Tento znak je špatně napsaný.

wǒmen zǒu cuò le

我们走错了。 Jdeme špatně. (ztratili jsme cestu)

U sloves výsledkově modifikovaných se předmět nevkládá mezi sloveso a modifikátor, následuje tedy za modifikovaným slovesem. Jelikož se týká výsledku děje (ukončení, změna), pojí se často s částicí *le* 了. Stejně tak v záporu se často pojí se záporkou *méi* 没 (pro děj v minulosti).

Překladové věty:

我看不懂。我没看懂。

我昨天看见了她。我昨天没看见他。

学生写错了两个字。

小白菜卖完了。

服务员找错钱了。

那个人是谁，你看清楚了吗？

这个字她写对了。

孩子的袜子都洗干净。

我学会了上网。

你拿走你的钱包吧。

饭做好了，快来吃啊！

明天我帮你写好作业。

这句话你看明白了吗？

我走累了。

今天你睡好了吗？

你有没有找到钥匙？

他儿子得到了新的手机。

我要你买的电脑买到了吗？

你要穿上衣服。

我跟律师打完了电话。

这节课我教完了。

我们坐公交坐错了。

你要记住这些生词。

先生想来点什么？

来点儿酸辣汤吧。

这个作业，大家来用电脑。

你能喝酒吗？你来吧！

小孩儿还想喝汽水。再来一杯！

Určení místa, použití záložek, spojení slovesa a předložky

viz. „Handout October 2016“ (s. 95, IC 128)

Vyjádření minulosti, slovesné částice *le* a *guo*

viz. „Handout October 2016“ (s. 103, IC 137)

Slovesný přísudek s částicí *de* 的 (IC 119, 107)

V čínštině může být přísudkové sloveso rozvinuto slovesem *shì* 是. Sloveso je v takových případech zakončeno příponou *de* 的. V hovorové řeči *shì* 是 může chybět a zůstává jen *de* u slovesa.

Tento způsob vyjadřování se týká často určení okolnosti děje (místo a čas).

zhèi běn shū nǐ zài nǎ mǎi de 这本书你在哪买的？ Kde jsi koupil tu knihu?

Spojení *shìde* 是的 má v čínštině široké uplatnění.

Můžeme ho použít, ptáme-li se na určitou informaci, např. místo, čas, způsob, původce děje aj.

wǒ qùguo Běijīng 我去过北京。 Byl jsem už v Pekingu.

nǐ shì gēn shéi qù de 你是跟谁去的？ S kým jsi tam jel?

nǐ shì shénme shíhou qù de 你是什么时候去的？ Kdy jsi tam jel?

wǒ shì èryuè qù de 我是二月去的。 Byl jsem tam v únoru.

nǐ shì zěnmè qù de 你是怎么去的？ Jak jsi tam jel?

wǒ shì zuò fēijī qù de 我是坐飞机去的。 Letěl jsem letadlem.

Slovesné přísudky s *de* vyjadřují nejčastěji děj minulý, někdy i přítomný.

nǐ shì shénmeshíhou lái de 你是什么时候来的？ Kdy jsi přišel?

nǐ jǐ shí lái de 你几时来的？ Kdy jsi přišel?

nǐ jǐ shí lái 你几时来？ Kdy přijdeš?

nǐ shì jǐdiǎn lái de 你是几点来的？ V kolik hodin jsi přišel?

Spojení *shìde* 是的 najdeme také v jiných běžných obratech:

tā shì zuò shénme de 他是做什么的？ Co dělá za práci?

nèi liàng chē shì shénme yánsè de 那辆车是什么颜色的？ Jaké barvy je to auto?

wǒ shì zài Jiékè chūshēng de 我是在捷克出生的。 Narodil jsem se v Česku.

Slovo *shì* 是 má mnoho významů, můžeme odlišit *shì* 是, které má funkci příslovce (plně tónické) ve významu „opravdu“. Nachází se před slovesem (i slovesným příd. jm.):

tā shì zǒu le 他是走了。 Opravdu odešel.

Při důrazném popírání děje (stavu) předchází slovu *shì* 是 záporka *bù* 不.

tā bù shì zhù zài zhèr 他不是住在这儿。 Nebydlí tady.

Spojovací funkce částice *de* 的 se často vztahuje k přívlastku, ten může být rozvitý a nachází se před rozvíjejícím členem a částicí *de*.

chī de dōngxi 吃的东西 to co jím (jíš, jíme)

chuān de yīfu 穿的衣服 šaty, které oblékám(e)

xīn mǎi de shū 新买的书 knihy, které jsem nově koupil

nǐ zhù de dìfang 你住的地方 místo, kde bydlíš

zuótiān lái de tóngxué 昨天来的同学 spolužáci, kteří včera přišli

qǐng nǐ chīfàn de nà ge rén 请你吃饭的那个人 ten, kdo tě pozval na jídlo

Překladové věty:

这件衣服是在哪儿买的？是在北京买的。

这双鞋是谁买的？是他买的。

这封信是谁写的？他写的。

他几点走的？八点钟走的。

他是什么时候坐火车的？

我是想去啊！

他不是想去上海。

明天来的同学都很努力。

大象是什么颜色的？

我妈妈做的豆腐很好吃。

老师给我们的作业很难。

朋友送的苹果很甜。

我弟弟爱的那个很漂亮的女孩。

那天跟你一起坐车的男生是谁？

我昨天住的旅馆不太好。

天气是冷。今天不是很冷。

满身是汗。

Vazba yī — ... jiù 就 (IC 88, s. 142)

Tato vazba spojuje dva děje. Týká se vedlejších časových vět, kdy jejich děj se udál těsně před jiným dějem (věty hlavní). Hlavní věta pak obsahuje příslovce *jiù* 就. Rychlé střídání dějů může být pak zdůrazněno číslovkou *yī* 一.

Pro překlad do češtiny používáme spojky „jakmile, sotvaže“.

tā yī hē jiǔ jiù bù shūfu 他一喝酒，就不舒服。 Jakmile se napije
alkoholu, není mu dobře.

wǒ yī kàn jiù dǒng le 我一看就懂了。 Pochopil jsem, hned jak
jsem se na to podíval.

Překladové věty:

他一上课就想睡觉。

我回来了，就来告诉你。

老师走了，你就回家吧。

老师一累就喝咖啡。

有的人一紧张就要抽烟。

他一进来我就想走了。

我刚一说话，他就明白了。

Oprava domácího úkolu:

1. Tato židle je malá. Tamta je ještě menší.

这把椅子很小，那把更小。

2. Dnes je počasí chladnější, než bylo včera.

今天(的)天气比昨天的冷。

3. Jídlo v této restauraci je o 15 korun dražší.

这家饭店的菜贵 15 块钱。(饭馆)

4. Včera se necítil dobře, dnes je mu mnohem lépe.

他昨天不舒服，今天(他)好多了。

5. Právě jsem se začal učit německy.

我刚开始学德文。(德语)

6. Dnes nepřišel na vyučování ani jeden žák.

今天(连)一个学生都没来上课。(也)

7. Té věci tady nikdo nerozumí.

这里谁都不明白这件事。(个)

8. Odešel, jakmile jsme domluvili.

我们一说完，他就走了。

9. Ten znak jsi nenapsal správně, slyšel jsi jasně?

那个字你没 (有) 写对, 你听清楚了吗?

10. Kdo je ten pán, který s tebou pojede vlakem do Šanghaje?

那个 (要) 跟你坐火车去上海的先生是谁?

Přímý předmět s předložkou *bǎ* 把 (IC 142, s. 123)

Přímý předmět je takový, na který navazuje přísudkové sloveso přímo (bez předložky). V češtině tomu odpovídá akuzativ (4. pád).

V čínštině obvykle stojí předmět za slovesem. Předmět může být též vpředu (anteponovaný, viz „handout December '17“) obvykle pro vyjádření zdůraznění. V jiném případě může být uvedený předložkou a kladený na začátek věty také pomocí slova *bǎ* 把 a vytvoří tak předložkovou vazbu. Pokud je ve větě podmět, stojí za podmětem a před slovesem. Tuto vazbu nemůžeme použít u každého předmětu, záleží totiž na charakteru slovesa i předmětu.

Použití předložky *bǎ* 把 vyžaduje:

- 1) předmět určitý (rozvinutý ukaz. zájmenem, jiným přívlastkem, z kontextu)
- 2) sloveso nějakým způsobem určené (modifikátor, nepřímý předmět, přípona)

bǎ xìn xiě wán

把信写完

dopsat dopis

bǎ chènshān chuān shang

把衬衫穿上

obléci si košili

bǎ wǒde qiánbāo huán gěi wǒ 把我的钱包还给我。 Vrat' mi mou peněženku.

lǎo Wáng bǎ qián gěi Lìlì

老王把钱给丽丽。

Lǎo Wáng dǎwá peníze Lìlì.

Sloveso užívané s *bǎ* 把 obvykle vyjadřuje nějakou činnost (nepatří sem např. slovesa smyslového vnímání), často tato činnost vyjadřuje nějakou změnu.

tā bǎ zhè xiē zì xiě hǎo le 他把这些字写好了。 Napsal tyto znaky.

bǎ nèi xiē yīfu ná zǒu ba 把那些衣服拿走吧。 Odnes to oblečení.

wǒ bǎ shū gěi nǐ 我把书给你。 Dám ti (tu) knihu.

Tato předložka se chová jako prepoziční sloveso, záporka se klade před *bǎ* 把:

wǒ bù bǎ shū gěi nǐ 我不把书给你。 Nedám ti tu knihu.

wǒ hái méi bǎ xìn xiě wán 我还没把信写完。 Ještě jsem nedopsal dopis.

tā méi bǎ qián huán gěi wǒ 他没把钱还给我。 Nevrátil mi (ty) peníze.

Stejně jako je tomu u slovesa, můžeme před slovo *bǎ* 把 klást příslovce:

wǒ zhǐ bǎ yībǎi kuài huán gěi nǐ 我只把一百块还给你。 Vrátím ti jen stovku.

tā jiù bǎ nèi ge zì xiě cuò le 他就把那个字写错了。 Právě ten znak napsal špatně.

Překladové věty:

请把那些东西拿过来。

这件事我知道了。

你把她我忘了吧！

你把作业写完，就可以出去。

你不把作业写完，就不要来找我。

服务员没把钱还给我。

今天把啤酒都喝完了。

你把这杯咖啡喝了吧。

刘老师把毛笔放桌子上。

你把那句话写下来。

你就把钥匙借给他。

我只把五十块还给你。

你把我的鞋放哪里去了？

请你把信送到律师的办公室。

Modifikátor *qǐlái* 起来 (IC 141, s. 139)

Původní význam tohoto slova je slovesný „vstát“.

qǐ 起 + *lái* 来

„zvednout, zdvihnout;

modifikátor (směrový); fázové sloveso „přijít“

zvednout se, vstát“

nǐ qǐlái gěi tā hē chá 你起来给他喝茶。 Vstaň a dej mu napít čaje.

Jako modifikátor u sloves pohybu znamená směr vzhůru:

nǐ kuài zhàn qǐlái 你快站起来！ Rychle vstaň!

Odvozený význam je označení počátku děje u sloves (vid ingresivní) i příd. jmen, může naznačit také změnu stavu:

kū qǐlái 哭起来 dát se do pláče

xiào qǐlái 笑起来 dát se do smíchu

hǎo qǐlái 好起来 zlepšit se

xuéshengmen chàngē qǐlái le 学生们唱歌起来了。 Žáci se dali do zpěvu.

dàjiā liáo qǐlái le 大家聊起来了。 Všichni se dali do hovoru.

péngyou dǎ qì qiú lái 朋友打起球来。 Kamarádi začínají hrát.

Předmět může být také vložen mezi *qǐ* 起 a *lái* 来. Jako modifikátor má *qǐlái* 起来 často redukovanou výslovnost.

Překladové věty:

快下课的时候大家聊天起来了。

学生们下课以后打球起来了。

我每天七点钟起来。

老朋友一见面就聊了起来。

听那首歌我想起了你。

我回家就要忙起来。

你今天几点起来的？

听他的话我都笑起来了。

他一回家就写起信来。

我想起来了，他那天没有来。

你快站起来，你过来！

书法家拿起笔来写了几个字。

小丁现在漂亮起来了。

天气慢慢冷起来，风也大了起来。

怎么让女朋友高兴起来？

病人觉得打针疼死了。

我现在饿死了。

吃中药对身体健康很有用。

这种药对头疼很好。

这个东西对他来说没有用。

大家努力学习，中文越来越好。

最近天气越来越暖和了。

我们的生词越来越多。

你怎么不去？我不想去，再说也没钱。

我不想去，而且也没有钱。

这个女孩子不但很用功，而且长得很美。

Slovesné numerativy (IC 140, s. 153)

Podobně jako v češtině vyjadřujeme, kolikrát se děj udál (frekvence děje) pomocí násobných číslovek, v čínštině máme pro to slova, kterým říkáme slovesné numerativy. Tyto slovesné (verbální) numerativy můžeme nazvat jako „komplement vidu“.

Slovesné numerativy jako *cì* 次, *huí* 回, *xià* 下, *biàn* 遍 které spojíme s číslovkou, stojí vždy za slovesem a bývají oslabeně tónické. Připojují se ke slovesům, které vyjadřují děj a pohyb.

wǒ lái guo liǎng cì 我来过两次。 Přišel jsem (sem) dvakrát.

péngyou qǐng wǒ chī yī cì fàn 朋友请我吃一次饭。 Kamarád mě pozval jednou.

tā kàn guo wǔ huí jīngjù 他看过五回京剧。 Viděl pětkrát pekingskou operu.

Pokud následuje za slovesem předmět, kterým je podst. jméno, slovesný numerativ se nachází před předmětem. Pokud je předmětem osoba nebo místo

můžet být numerativ i za ním. Pokud je předmětem zájmeno, numerativ je za ním.

wǒmen jiàn guo jǐ cì miàn 我们见过几次面。 Setkali jsme se několikrát.

tā jiàn guo tā mǔqīn liǎng huí 他见过他母亲两回。 Viděl svou matku dvakrát.

qǐng nín zài niàn yí biàn 请您再念一遍。 Prosím, přečtěte to ještě jednou.
(nahlas a celé od začátku)

māma dǎ le tā yíxià 妈妈打了他一下。 Mamka ho udeřila.

wǒ dǎ le liǎng cì diànhuà 我打了两次电话。 Zavolal jsem dvakrát.

zuótiān tā chī le wǔ cì yào 昨天他吃了四次药。 Včera si vzal léky pětkrát.

wǒ qùguo Zhōngguó liǎng cì 我去过中国两次。 Byl jsem v Číně dvakrát.

Numerativy *cì* 次, *huí* 回 a *xià* 下 se mohou pojít také s číslovkami řadovými. Takto vzniklé spojení stojí před slovesem.

tā dì èr cì dào zhèr lái 他第二次到这儿来。 Přichází sem podruhé.

dì sān cì wǒ méi zhǎodào 第三次我没找到。 Potřetí jsem to nenašel.

Slovesný numerativ *xià* 下 se pojí s číslovkou *yí* 一 a vyjadřuje u sloves jednorázový děj (krátký a rychlý pohyb), u jiných sloves je jen formálním prvkem a nemusíme ho překládat. Pro překlad do češtiny použijeme dokonavé sloveso.

dǎ yíxià 打一下 udeřit

kàn yíxià 看一下 podívat se

xiǎng yíxià 想一下 zamyslet se

<i>ràng yíxià</i>	让一下	uvolnit místo
<i>huà yíxià</i>	画一下	nakreslit

Některá slovesa používají specifická slova jako numerativy. Takové numerativy se spojují jen s několika málo slovesy a významově s nimi souvisejí.

<i>jiào yì shēng</i>	叫一声	zavolat
<i>shuō yì shēng</i>	说一声	říct
<i>kàn yì yǎn</i>	看一眼	mrknout se
<i>zǒu yì quān</i>	走一圈	(pro)jít dokola

Některé numerativy se mohou spojovat s podst. jménem (nominální) i se slovesem (verbální).

<i>yí dùn fàn</i>	一顿饭	jedno jídlo
<i>dǎ yí dùn</i>	打一顿	udeřit
<i>yì huí shū</i>	一回书	kapitola knihy (epizoda)
<i>qù liǎng huí</i>	去两回	jet tam dvakrát
<i>yí tàng huǒchē</i>	一趟火车	jedna jízda vlakem
<i>lái jǐ tàng</i>	来几趟	přijet několikrát

Překladové věty:

你去过中国几次？我去过上海好几次。

我只去看过他一次。

我找了小张四次，他都不在家。

你都来过几次啊？

爸爸打了儿子一顿。

这个问题需要研究一下儿。

你等一下吧，老师马上回来。

请进，我来介绍一下。

我们先喝一下茶。

这个事你给我解释一下。

他在花园里走了一圈儿。

我走了一大圈才找到。

过来我家聊一下。

请你念一遍课文。

我没听清楚，请您再说一遍。

你先照一下，然后我看一眼。

我今天很累，我想睡一下。

他笑了一声。你吃一口吧。

他踢了我一脚，我现在不舒服。

我还要去一趟北京。

去香港旅游一趟多少钱？

我们要拍照，大家笑一下吧。

你们喝一口啤酒吧。

昨天我找了两次王医生。

我也找了王医生两次。

Předmět u modifikovaných sloves (s. 138)

Je-li přísudek ve větě vyjádřen modifikovaným slovesem, stojí přímý předmět nejčastěji před ním (na začátku věty i za podmětem).

tā kàn wán le jīntiān de bào 他看完了今天的报。 Dočetl dnešní noviny.

jīntiān de bào tā kàn wán le 今天的报他看完了。

tā bǎ jīntiān de bào kàn wán le 他把今天的报看完了。

nǐ ná xialai nài běn shū 你拿下来那本书。 Sundej tu knihu.

nài běn shū nǐ ná xialai 那本书你拿下来。

nǐ bǎ nài běn shū ná xialai 你把那本书拿下来。

U směrové modifikace může být předmět vložen mezi sloveso a modifikátor:

nǐ ná xià nà běn shū lái 你拿下那本书来。

U některých sloves může stát určení místa přímo za slovesem, syntakticky se ničím neliší od předmětu a má-li směrový modifikátor (tónicky oslabený), tento se dá na konec.

wǒ huí Běijīng qù le 我回北京去了。 Vrátil jsem se do Pekingu.

tā xià lóu lái 她下楼来。 Jde po schodech dolů (sem).

Je-li ve větě určení místa i předmět, stojí určení místa před slovesem.

cóng shūguì lǐ ná chū yì běn shū lái 从书柜里拿出一本书来。

cóng shūguì lǐ bǎ yì běn shū ná chū lái 从书柜里把一本书拿出来。

Vyndej jednu knihu z knihovny.

Překladové věty:

请你买一些水果来。

她下楼来。她下楼过来。

妈妈给我送点儿吃的来了。

妈妈给送来了点儿吃的。

我父亲买来了一辆新的车。

老师走进教室。

老师走进教室来。老师走进教室去。

你上哪儿去？你为什么上北京去？

孩子跳上床来了。

律师拿出一个文件来。

你去商店买回一些梨来。

请大家拿起毛笔来。

我妈买回一些水果来。

搬家的时候需要搬来很多东西。

把那杯红茶拿去。

你快把车开回家去。

你把昨天买的东西放哪去了？

中医专家给我送来了中药。

我们要参观博物馆去。

这个周末我们到外面野餐去。

你得好好儿地复习，要不然说得不好。

你要去看医生，要不然病越来越重。

我们需要休息一下，要不然很累。

孩子玩儿得很高兴。

小钟笑得很可爱。

大家高兴得又唱又跳。

Potenciální forma modifikovaných sloves (IC 173, s. 117)

Potenciální forma (způsob) modifikovaných sloves vyjadřuje možnosti a nemožnosti uskutečnění nějakého děje. U jiných sloves než modifikovaných stejně jako v češtině používáme modální slovesa. U modifikovaných sloves existuje v čínštině ještě zvláštní způsob pro toto vyjádření.

Tuto zvláštní vazbu můžeme nazvat potenciální forma sloves. V širším smyslu sem můžeme kromě výsledkové modifikace zahrnout také směrovou. Rozlišujeme kladnou a zápornou potenciální formu (způsob).

Kladný potenciální způsob tvoříme pomocí *de* 得 (atonické). Vložíme jej mezi základní sloveso a modifikátor:

<i>kàn de jiàn</i>	看得见	moci (u)vidět
<i>xiě de wán</i>	写得完	moci dopsat
<i>wǒ kàn de wán</i>	我看得完。	Mohu dočíst (až do konce).
<i>jīnwǎn tā kàn de wán zhèi běn shū</i>	今晚他看得完这本书。	

Dnes večer může dočíst tuto knihu.

<i>wǒ kàn de dǒng zhèi jù huà</i>	我看得懂这句话。	Rozumím této větě.
-----------------------------------	----------	--------------------

<i>nàme duō dōngxi tā yě chī de liǎo</i>	那么多东西他也吃得了。	
--	-------------	--

Tolik jídla sní také. (Tolik jídla může také sníst.)

V záporné potenciální formě stojí místo *de* 得 zápornka *bù* 不:

wǒ kàn bu jiàn 我看不见。 Nemohu vidět. Nevidím.

wǒ kàn bu wán 我看不完。 Nemohu to dočíst.

tā chī bu liǎo zhème duō dōngxi 他吃不了这么多东西。

Tolik jídla nemůže sníst. Tolik jídla nesní.

Při překladu čínské potenciální formy do češtiny použijeme v češtině zpravidla dokonavý vid u slovesa. Významově je velmi blízké použití čínského slovesa *néng* 能 (moci) + nemodifikované sloveso (v češtině obvykle nedokonavé).

wǒ bù néng chī ròu 我不能吃肉。 Nemohu jíst maso.

wǒ chī bu liǎo zhème duō ròu 我吃不了这么多肉。 Nemohu sníst tolik masa.

Potenciální formy modifikovaných sloves můžeme použít pro všechny časy:

míngtiān wǒ zuò de wán 明天我做得完。

Zítřa to budu moci dodělat. (Zítřa to mohu dodělat.)

Modifikovaná slovesa se mohou pojít i s modálními slovesy *néng* 能 a *kěyǐ* 可以, nejčastěji je užito kladné potenciální formy:

míngtiān wǒ zuò de wán 明天我做得完。 Do zítřa to budu moci dodělat.

míngtiān wǒ néng zuò de wán 明天我能做完。

míngtiān wǒ néng zuò de wán 明天我能做得完。 (méně běžné)

Můžeme také říct:

míngtiān wǒ kěyǐ zuò de wán 明天我可以做完。

míngtiān wǒ kěyǐ zuò de wán 明天我可以做得完。 (méně běžné)

Některé modifikátory se vyskytují jen v potenciální formě (nebo jen v jeho záporné formě). Nejrozšířenější z nich je *liǎo* 了:

wǒ chī de liǎo 我吃得了 mohu sníst

wǒ chī bu liǎo 我吃不了 nemohu sníst

Samotná vazba sloveso + *liǎo* neexistuje. Pomocí *liǎo* můžeme tvořit potenciální formu prakticky u všech významových sloves.

nǐ lái de liǎo ma 你来得了吗? Můžeš přijít?

wǒ qù bu liǎo 我去不了。 Nemohu tam jít. Nedojdu tam.

wǒ zuò bu liǎo zhèi jiàn shì 我做不了这件事。 Tuhle věc nemohu udělat.

nǐ hē de liǎo wǔ píng pījiǔ ma wǒ hē bu liǎo 你喝得了五瓶啤酒吗? 我喝不了。

Vypiješ pět lahví piva? (Dokážeš vypít pět lahví piva?) To nevypiju.

Modifikátor *qǐ* 起:

mǎi de qǐ 买得起 moci si koupit

mǎi bu qǐ 买不起 nemoci si koupit

zhèyàng de chē wǒ mǎi bu qǐ 这样的车我买不起。

Takové auto si nemohu koupit. (Nemohu si dovolit koupit takové auto.)

Je-li modifikátorem přídavné jméno, může se stát, že kladná potenciální forma má stejný tvar jako sloveso s komplementem (stupně).

zuò de hǎo

做得好

„udělat (něco) dobře“

(dva možné významy)

„moci (dobře) udělat“

zhèi ge nǐ zuò de hǎo

这个你做得好。

Toto jsi udělal dobře.

(srov. kontext)

Vazba sloveso + *búxià* 不下 naznačuje nemožnost, neschopnost obsáhnout nějaký objem:

zhèi ge kètīng zuò buxià èrshí ge rén 这个客厅坐不下二十个人。

Do tohoto obývacího pokoje se nevejde dvacet lidí. (není místo pro ně)

zhèi zhāng zhǐ xiě buxià yìbǎi ge zì 这张纸写不下一百个字。

Na tento papír se nevejde sto znaků. (se nedá napsat)

bīngxiāng li fàng buxià shí píng pījiǔ 冰箱里放不下十瓶啤酒。

Do ledničky se nevejde deset lahví piva.

Překladové věty:

十个饺子你吃得完吃不完？

老师说得很快，我听不清楚。

汉字很难，有的学生学不会。

你看得清楚吗？你能看清楚吗？

明天的作业太多了，大家写不完。

这个字我写不了。

这篇课文我看得懂。

这张碟今晚看得完。

牛先生要去开会，六点半回不来。

日语语法太难了，我学不会。

六点起床太早，我起不来。

八点你能回来吗？八点我回不了。

这么贵的房子你买得起吗？

今天我们看不完这部电影。

彼得喝得了四五瓶啤酒。

今天我很忙，三个作业做不了。

他的名字我想不起来。

我说不出来这样的话。

这句话我说得上来，但你说不上来。

那把椅子太重了，我搬不过来。

那么多菜我吃不了了。

这个人是谁？我认不出来。

这个包很重，我拿不起来。

健康保险很贵，你买得起吗？

车太多了，我们出不来了。

你说话大声点，我听不到。

这座山很高，我们上不去了。

车里坐不下十个人。

这个教室里坐不下一百个学生。

这句话你记得住吗？

我的房间很小，连电脑都放不下。

我在布尔诺住了两个学期了。

他找房子找了一个月了。

我来捷克三年了。

我在学校宿舍住了两年。

他病了三天。他病了三天了。

我家离学校很近，走路只要五分钟。

但是我同学家离学校很远，坐公交要半个小时。

捷克离中国远，离波兰近。

上海离北京不近。

布拉格离布尔诺 200 公里。

我打扫房间打扫了一上午了。

我看电视看了半天了，不想再看了。

他姐姐很聪明，连法语都会说。

你怎么连一杯啤酒都不想喝？

昨天的生词学生连一个也不记得了。

今天的汉语语法课来了四十多个学生。

这支钢笔要两百多块钱。

他比我大两岁多。

小丁感冒三多天了。

小妹妹买了很多水果，四十多个梨。

我给张莲买礼物花了一百多块钱。

我以为我们认识两年多了。

你上大学上了多长时间了？

这个公寓住得下多少个人？

你想喝点儿什么？什么都不想喝。

中国我什么地方也没去过。

为什么宠物都不要。养它多麻烦！

这座城市我谁也不认识。

今天我很累，什么地方都不想去。

这些药我哪种都是吃过，都没有用。

明天几点我们去都行。

这个地方哪儿都吃得到饺子。

这些桌子哪张我都不要。